

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA PLASTYKA KLASA IV-VII

Przedmiotowy System Oceniania z PLASTYKI jest dokumentem określającym warunki uzyskiwania ocen przez uczniów, w obrębie przedmiotu **PLASTYKA**, obowiązującym na terenie określonej placówki oraz na zajęciach prowadzonych przez określonych nauczycieli.

Ocena pracy ucznia.

Uczeń jest oceniany na bieżąco i systematycznie w ciągu całego roku szkolnego, przy użyciu sześciostopniowej (1-6) i dwustopniowej (+,-) skali ocen. Na koniec pierwszego półrocza oraz na koniec roku szkolnego wystawiana jest ocena semestralna lub końcowa, przy zastosowaniu również sześciostopniowej skali ocen.

Przedmiotowy System Oceniania jest zgodny z:

- 1. Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 2015 r dotyczącego zasad oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów.**
- 2. Statutem Sportowej Siermierzkiej Szkoły Podstawowej nr 85 we Wrocławiu**
- 3. Programem do nauczania Plastyki dla II etapu edukacji.**
- 4. Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania Sportowej Siermierzkiej Szkoły Podstawowej Nr 85 we Wrocławiu i jest jego integralną częścią.**

Wymagania edukacyjne

Podczas ustalania oceny z plastyki szczególną uwagę należy zwrócić na wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki zajęć. Oprócz wiedzy i umiejętności równie ważna jest pozytywna postawa wobec przedmiotu. Składają się na nią: aktywne uczestnictwo w zajęciach, przynoszenie na lekcje odpowiednich materiałów i przyborów, przestrzeganie zasad BHP podczas posługiwania się narzędziami, efektywne gospodarowanie czasem przeznaczonym na ćwiczenia plastyczne, a także zachowywanie porządku w swoim miejscu pracy – zarówno podczas zajęć, jak i po ich zakończeniu. Nie bez znaczenia są też dobre wyniki osiągnięte w konkursach plastycznych, udział w szkolnych i pozaszkolnych uroczystościach (przygotowywanie oprawy plastycznej imprez), uczestnictwo w dodatkowych zajęciach pozalekcyjnych, wykonywanie ponadobowiązkowych prac plastycznych, przygotowywanie gazetek szkolnych lub informacji wzbogacających proces lekcyjny na podstawie różnych źródeł.

Ocenianie prac plastycznych należy do najbardziej kontrowersyjnych aspektów ewaluacji, gdyż nie wszyscy uczniowie wykazują uzdolnienia w dziedzinie działań artystycznych. Aby dokonać sprawiedliwej oceny, nauczyciel powinien jawnie i w sposób konkretny określić kryteria oceniania, tak aby uczniowie sami mogli oceniać pracę zarówno własną, jak i kolegów. Do najczęściej wskazywanych kryteriów należą: zgodność pracy z tematem lekcji, poprawność wykorzystanych układów kompozycyjnych, trafność doboru środków artystycznego wyrazu, umiejętność posługiwania się daną techniką plastyczną, pomysłowość w doborze materiałów i narzędzi, stosowanie niekonwencjonalnych, twórczych rozwiązań, oryginalność realizacji danego tematu oraz estetyka pracy (ostatnie kryterium nie dotyczy uczniów cierpiących na różne dysfunkcje).

Zasady, metody i kryteria oceny osiągnięć ucznia z przedmiotu plastyka.

Ocena jest rzetelnym i obiektywnym opisem pracy ucznia. Pokazuje przede wszystkim to, co uczeń umie, potrafi, rozumie, co ułatwia jednoznaczne zdiagnozowanie braków w realizacji wymagań postawionych przez program. Ze względu na specyfikę przedmiotu, który dotyczy sfery tak osobistej jak samodzielna twórczość czy też doświadczenie przeżycia estetycznego,

w czasie oceny zawsze zwraca się uwagę na pozytywne strony pracy, nie wyrokuje się o cechach ucznia (np. zdolny, niezdolny). Ważna jest nie tylko ocena efektu końcowego w postaci rysunku, kompozycji malarskiej, grafiki czy rzeźby, ale sam proces twórczy. Nauczyciel jest tu obserwatorem zaangażowania ucznia, kiedy podejmuje wysiłek przemyślenia postawionego zadania, kontynuuje pracę mimo problemów charakterystycznych dla tego okresu rozwoju (wstępna faza kryzysu), przekracza własną bierność, bariery poznawcze czy komunikacyjne. Stawiając wymagania, nauczyciel czuwa, by nie obniżyć motywacji do podejmowania dalszej pracy, bo może to zahamować aktywność ucznia. Szczególnie ważne jest branie pod uwagę wysiłku wkładanego przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków szkolnych. Ocenę twórczości i refleksji o dziełach plastycznych indywidualizuje się, unika się subiektywizmu w podejściu do działań uczniów, docenia się różnorodność rozwiązań plastycznych i wypowiedzi związanych z cechami osobowości ucznia, np. odwagą, nieśmiałością, temperamentem artystycznym, stylem, charakterem rysunku. Przy właściwej realizacji i ewaluacji programu, stawianiu odpowiednich zadań, właściwym ich wyjaśnianiu, większość uczniów ma możliwość otrzymania oceny dobrej oraz ocen wyższych. Celem oceniania jest poinformowanie ucznia o jego poziomie osiągnięć edukacyjnych, może być ono również pomocą w samodzielnym planowaniu rozwoju, a także w motywowaniu do pracy. Ocenianie jest systematyczne i regularne. Sama ocena dostarcza rodzicom i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia. Pomaga nauczycielowi doskonalić jego pracę dydaktyczną i wychowawczą. W procesie dydaktyczno-wychowawczym obecne są czynności kontrolno-oceniające, zarówno etapowe (poszczególne jednostki lekcyjne), jak i długofalowe (semestralne) i roczne.

Metody wykorzystywane w procesie oceniania to:

- rozmowa (pogadanki, dyskusje),
- analiza wytworów plastycznych,
- obserwacja uczniów w czasie zajęć,
- prace pisemne (opis dzieła sztuki, test luk, wyboru, quiz, krzyżówka).

Przedmiotowy System Oceniania stanowi całościowy system analizy i weryfikacji pracy nauczyciela oraz ucznia pod kątem:

- stopnia przyswojenia wiedzy przez uczniów, ich praktycznej aktywności twórczej,
- umiejętności formułowania przez uczniów wypowiedzi werbalnej i samodzielnej działalności artystycznej oraz dokonywania prób analizy dzieł, oceny własnej twórczości, a także zawartego w nich przekazu kulturowego, motywacji uczniów do pracy rozumianej jako wypadkowa ich zaangażowania, naturalnych zdolności oraz systematyczności i obowiązkowości w realizacji zadań.

Przedmiotowy system oceniania jest zgodny z Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania dla wszystkich przedmiotów nauczanych w szkole.

Szczegółowe zasady nauczyciel ustala sam (kryteria są dla nauczyciela jedynie wskazówką do stworzenia własnego systemu oceniania, który może dostosować do własnych obserwacji, przemyśleń i wniosków). Zostają one przekazane uczniom na początku semestru lub roku szkolnego z zaakcentowaniem tego, co i w jaki sposób będzie oceniane, jakie postawy i działania będą promowane, jak traktowane będą uchybienia w realizacji obowiązków. Ocenianie bieżące powinno być wskazówką dla ucznia i motywować go do dalszej pracy. Sprawdzanie osiągnięć edukacyjnych dotyczy form aktywności ucznia na zajęciach.

Oceniamy:

- działalność plastyczną (kryteria: właściwy dobór kompozycji i celowe wykorzystanie wiedzy o środkach formalnych do ekspresji własnej, kreatywność – sposób przedstawiania tematu, własna interpretacja postawionego problemu plastycznego),
- pracę w grupie (kryteria: organizowanie pracy, podział zadań, komunikacja, wiedza i umiejętności, prezentacja zadania, stopień poczucia odpowiedzialności za działanie grupowe),
- wypowiedź ustną (kryteria: zgodność z tematem, logika, zakres merytoryczny wiedzy i właściwe stosowanie pojęć plastycznych),
- wypowiedź pisemną (kryteria: zgodność wypowiedzi z tematem, zakres merytoryczny wiedzy i właściwe stosowanie pojęć plastycznych).

Uwzględnia się również:

- aktywność i zaangażowanie w samodzielne rozwiązywanie problemów,
- stopień zainteresowania sztuką (udział w dyskusjach, umiejętność formułowania wniosków,
- umiejętność porządkowania wiedzy, kojarzenia faktów, dostrzegania analogii),
- indywidualne zainteresowanie działalnością plastyczną, udział w życiu kulturalnym klasy i szkoły

(inscenizacje, prezentacje, udział w konkursach i wystawach).

Oceniając wszystkie formy aktywności podstawowym wyróżnikiem tych zajęć jest działalność plastyczna.

Kryteria ocen z plastyki

Ocena niedostateczna

Wydaje się niemożliwa, zwłaszcza przed nadejściem wstępnej fazy kryzysu twórczego. Wymaga niewątpliwie od nauczyciela szczególnego pochylenia się i zainteresowania przyczynami takiego stanu. Jego zadaniem jest udzielenie uczniowi pomocy w pokonywaniu trudności, podjęcie takich działań, które będą go aktywizować i mobilizować do pracy. Dostrzega i docenia nawet najmniejsze osiągnięcia ucznia pokonującego własne ograniczenia. Wykorzystuje terapeutyczne funkcje sztuki. Obniża wymagania edukacyjne. Jeżeli problem jest związany ze zjawiskiem kryzysu twórczego, to działania nauczyciela mogą znacznie złagodzić jego skutki.

Stopień dopuszczający

Przyswojenie przez ucznia podstawowych wiadomości i umiejętności wymienionych w programie nauczania dla przedmiotu *plastyka* stanowi podstawę do wystawienia oceny dopuszczającej. Dziecko powinno rozwiązywać (samodzielnie bądź z pomocą nauczyciela) zadania plastyczne o niewielkim stopniu trudności, wykorzystując w stopniu minimalnym dostępne narzędzia pracy.

Stopień dostateczny

Jeżeli uczeń opanuje w stopniu średnim materiał objęty programem nauczania (braki w wiadomościach o charakterze szczegółowym), należy wystawić mu ocenę dostateczną. Dziecko powinno samodzielnie rozwiązywać zadania plastyczne o niewielkim stopniu trudności, poprawnie posługując się różnymi przyborami i narzędziami pracy.

Stopień dobry

Stosowanie przez ucznia w praktyce elementów zdobytej wiedzy teoretycznej oraz jego

aktywne uczestnictwo w zajęciach (udział w dyskusjach na temat prezentowanych obiektów, staranne wykonywanie ćwiczeń obowiązkowych) stanowi podstawę do wystawienia oceny dobrej. Dziecko powinno samodzielnie rozwiązywać zadania teoretyczne, odpowiednio posługiwać się przyborami i narzędziami oraz wykonywać prace plastyczne poprawne pod względem technicznym i estetycznym.

Stopień bardzo dobry

Uczeń, który opanował wszystkie określone w programie nauczania wiadomości i umiejętności oraz wykorzystuje je w działaniach plastycznych, otrzymuje stopień bardzo dobry. Dziecko bierze udział w dyskusjach na temat prezentowanych obiektów, podczas których przekonująco uzasadnia swoje poglądy. Stosuje również z powodzeniem wiedzę teoretyczną, wykonując ćwiczenia praktyczne, oraz sprawnie operuje wybraną techniką plastyczną. Ponadto chętnie uczestniczy w różnorodnych działaniach plastycznych na terenie szkoły i poza nią (startuje w konkursach plastycznych, wykonuje gazetki szkolne i oprawę plastyczną imprez, należy do koła zainteresowań) oraz uzupełnia wiadomości samodzielnie dobranymi lub wskazanymi przez nauczyciela lekturami.

Stopień celujący

Jeżeli uczeń przejawia szczególne zainteresowania plastyką (np. kolekcjonuje reprodukcje i książki o sztuce, przygotowuje referaty i pomoce dydaktyczne, uczęszcza do galerii, muzeów itp.) oraz posiada wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza wymagania określone w programie nauczania, może uzyskać stopień celujący. Ponadto powinien aktywnie uczestniczyć w zajęciach pozalekcyjnych, osiągać sukcesy w konkursach plastycznych, wykazywać zaangażowanie i twórczą inicjatywę we wszelkich działaniach plastycznych na terenie szkoły oraz poza nią.

1. Przedmiot oceny:

- a) obecność na lekcji i zaangażowanie ucznia w proces uczenia się,
- b) wiadomości o plastyce przewidziane programem nauczania,
- c) prace plastyczne,
- d) praca na lekcji,
- e) aktywność na lekcji,
- f) dodatkowa aktywność plastyczna związana z konkursami, dodatkowymi pracami, wystawami, dodatkową działalnością,
- g) prace plastyczne na rzecz szkoły.

2. Sposoby i formy oceniania:

- a) odpowiedzi ustne,
- b) pracę na lekcji,
- c) prace domowe,
- d) kartkówki
- e) prace plastyczne,
- f) prace dodatkowe (referaty, prezentacje, wystawy swoich prac)
- g) uczeń za 3 plusy dostaje 5, za 3 minusy 1.

3. Organizacja i zasady pracy nauczyciela:

- a) uczeń zobowiązany jest do posiadania i prowadzenia zeszytu, w którym notuje wiadomości

przekazywane na lekcji, prace zadane przez nauczyciela, zadania domowe, materiały do planowanej lekcji,

b) dwa razy w semestrze przed lekcją uczeń może zgłosić brak przygotowania: wiadomości, brak zadania, brak materiałów i przyborów do pracy, brak zeszytu lub podręcznika,

c) uczeń zobowiązany jest do wykonywania pracy plastycznej w szkole na lekcji,

d) ocena pracy odbywa się po ukończeniu pracy i posprzątaniu stanowiska pracy,

e) uczeń ma obowiązek oddać pracę do oceny w ciągu 2 kolejnych lekcji po jej zakończeniu.

4. Tryb poprawy oceny cząstkowej:

a) wiadomości z zakresu plastyki określone w/w programem – do 4 tygodni po sprawdzianie klasowym w formie pisemnej lub ustnej w zależności od przerabianych treści,

b) prace wykonywane w trakcie lekcji, zadania domowe w zeszycie, ćwiczenia i zapisy, w zeszycie ocenione negatywnie – do 2 tygodni po skończeniu pracy,

c) zaległości w zeszycie – 2 tygodnie po odbytej lekcji.

5. Sytuacje losowe:

a) w przypadku długotrwałej potwierdzonej choroby ucznia zaraz po powrocie do szkoły ustala się indywidualnie termin, treści programowe, formę zaliczenia materiału,

b) w przypadku powrotu ucznia po chorobie (lub po zawodach) do szkoły uczeń ma prawo być nieprzygotowany (braki zapisów z czasu nieobecności w zeszycie, brak przygotowania do odpowiedzi, brak pracy wykonywanej w czasie nieobecności) – ma jednak obowiązek pracować na lekcji (posiadać zeszyt i podręcznik), a w ciągu 2 tygodni uzupełnić zaległości z czasu nieobecności.

6. Indywidualizacja oceny ucznia:

a) uczeń oceniany jest według w/w kryteriów dostosowanych do zdiagnozowanych, indywidualnych jego możliwości w zakresie intelektualnym i manualnym oraz starań ucznia,

b) ocena prognozowana wystawiana miesiąc przed końcem semestru może ulec zmianie w zależności od kolejnych ocen otrzymywanych przez ucznia, po wystawieniu oceny prognozowanej do momentu wystawienia oceny semestralnej,

c) uczeń ma prawo wystąpić z prośbą o analizę i uzasadnienie jego pracy semestralnej: zaangażowania, ocen, obowiązkowości na lekcjach i dodatkowych czynności w celu poprawy oceny na lepszą. Prośba ta powinna wystąpić jednak 3 tygodnie przed dniem ostatecznym wystawienia ocen i jest zawsze traktowana indywidualnie.